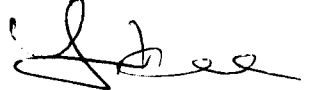

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Abdullah Koç

HDP Ağrı Milletvekili

Haziran 2021 dönemine ait TÜİK Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçları yayımlandı. TÜİK'e göre mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsiz sayısı Mayıs 2021'den Haziran 2021'e 823 bin kişi azalarak 3 milyon 399 bin olarak gerçekleşti. Haziran 2020 döneminde 4 milyon 59 bin kişi olarak açıklanan mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsiz sayısı 1 yılda 660 bin kişi azaldı. Böylece Haziran 2020'de yüzde 13,3 olan mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsizlik oranı Haziran 2021'de 2,7 puan azalarak yüzde 10,6'ya geriledi. Aynı şekilde TÜİK, Mayıs 2021'de yüzde 13,1 olan mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsizlik oranının da bir ayda 2,5 puan azaldığını açıkladı. Ancak TÜİK'in dar tanımlı işsizlik verileri ciddi soru işaretleri taşımaktadır.

Haziran 2021 dönemine ait mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsizlik (âtil işgücü) oranı TÜİK tarafından yüzde 22,4 olarak açıklandı. TÜİK'in bu oranına karşılık gelen mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsiz sayısı ise DİSK-AR tarafından 7 milyon 889 bin olarak hesaplandı. Böylece mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsizlik oranı ile mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsizlik oranı arasında 11,8 puanlık, mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsiz sayısı ile mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsiz sayısı arasında ise 4 milyon 490 bin kişilik bir fark ortaya çıkmış oldu. TÜİK, mevsim etkisinden arındırılmış istihdamda Mayıs 2021 ile Haziran 2021 arasındaki bir aylık dönemde 602 bin kişilik, Haziran 2020 ve Haziran 2021 arasındaki son 1 yıllık dönemde ise 2 milyon 105 bin kişilik bir artış olduğunu açıkladı. İstihdamdaki gerek aylık gerek yıllık artışların net yeni istihdam artışı mı yoksa zaten istihdamda olan zamana bağlı eksik istihdam kapsamındakilerin veya pandemi ödeneği alanların sayısındaki azalmadan mı kaynaklı (sanal bir istihdam artışı) olduğu belirsizdir.

51206

Bu bağlamda;

1. TÜİK'in salgın döneminde uygulanan işten çıkarma yasağı, kısa çalışma ödeneği ve nakdi ücret desteği gibi faktörleri hesaba katmaksızın dar tanımlı işsizlik ve istihdam hesaplaması yapmasının gerekçesi nedir?
2. Mayıs 2021'de 1 milyon 962 bin olan mevsim etkisinden arındırılmış zamana bağlı eksik istihdam sayısı Haziran 2021'de 691 bin kişi azalarak 1 milyon 271 bine gerilemiştir. Ancak zamana bağlı eksik istihdamdaki bu azalma yeni istihdam yaratılmaması ve dar tanımlı işsizliğin düşmemesinin nedeni nedir?
3. TÜİK, Haziran 2021'de, yaz mevsiminde ve ekonominin tam açıldığı bir dönemde, mevsim etkisinden arındırılmış işgücünde 222 bin kişilik bir azalma yaşanmasını hangi gerekçelere dayandırılmaktadır?
4. TÜİK, mevsim etkisinden arındırılmış, Mayıs 2021 ile Haziran 2021 tarihleri arasında istihdamda yaşanan 602 bin kişilik artışı hangi verilere göre hesaplamıştır?
5. Mayıs 2021'de pandemi ödeneklerinden yararlananların (kısa çalışma ödeneği, nakdi ücret desteği ve işsizlik ödeneği) sayısı 2 milyon 502 bin kişiyken, Haziran 2021'de bu sayı 552 bin kişi azalarak 1 milyon 950 bin kişiye düşmüş olmasını istihdamdaki artışa mı bağlıyorsunuz veya pandemi ödeneği alanların işbaşına geri dönmesinin yanlış bir biçimde yeni istihdam olarak değerlendirilmesinden mi kaynaklanmaktadır?
6. 1 yılda (Haziran 2020-Haziran 2021) işten çıkarma yasağına rağmen 1 milyon 49 bin kişinin işsizlik ödeneğine başvurduğu ve bunlardan 337 bin kişinin ödenek almaya hak kazandığı İŞKUR verilerinden görülmektedir, aynı şekilde İŞKUR'da kayıtlı işsiz sayısı Mayıs 2021'de 2 milyon 893 bin iken Haziran 2021'de 2 milyon 950 bin kişiye yükselmiştir, dolayısıyla veriler bize Mayıs 2021'e göre ve son 1 yılda kayıtlı işsiz sayısının artmakta olduğunu göstermiyor mudur?